Materiały edukacyjne
do pracy z książką
„Jaś Lis" Maliny Prześlugi

UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ

Katarzyna Halicka

Antropolożka kultury, projektantka warsztatów i szkoleń, absolwentka m. in. Kursu Moderatora Design Thinking w Design Thinking Insitute. Od 4 lat przygotowuje i prowadzi warsztaty projektowe dla instytucji, firm i osób prywatnych. Pracuje z dziećmi i dorosłymi nad projektami bazującymi na fundamencie empatii. Szkoli wolontariuszy i wolontariuszki, osoby związane z kulturą, sportem i każdą formą kontaktu z klientem z zakresu savoir-vivre w stosunku do osób z niepełnosprawnościami i uniwersalnego projektowania usług i wydarzeń, tak by ich odbiorcy korzystali z nich z radością.

Co znajdziesz w książeczce i skąd to się wzięło?

Projekt „Uczmy się razem żyć" jest realizowany przez Wielkopolskie Forum Organizacji Osób z Niepełnosprawnościami od 2010 roku. Popularyzujemy edukację włączającą, zakładającą integrację dzieci i młodzieży z różnymi typami niepełnosprawności w szkołach ogólnodostępnych. W ramach projektu prowadzimy różnego rodzaju działania, w tym warsztaty dla przedszkolaków, dzieci ze szkół podstawowych, ponadpodstawowych i kadry pedagogicznej.

W 2014 roku po raz pierwszy wydaliśmy książeczkę edukacyjną „Jaś Lis", której autorką jest poznańska pisarka i dramaturżka, Malina Prześluga. Akwarelowe ilustracje do tej książki przygotowała Agnieszka Trojanowska. Od tamtej pory publikacja była kilkakrotnie wznawiana, ponieważ spotyka się wciąż z dużym zainteresowaniem. W 2018 roku, w publikacji „Empatia w pigułce" zaproponowaliśmy przykładowe scenariusze zajęć dla dzieci w oparciu o pracę z „Jasiem Lisem". W 2019 roku przeprowadziliśmy też serię warsztatów dla dzieci w przedszkolach i wczesnych klasach podstawówki, z wykorzystaniem podobnego scenariusza zajęć. Wtedy pojawił się pomysł przygotowania kolejnych pomocy do prowadzenia zajęć uczących empatii, dla dzieci w wieku 4-9 lat.

Propozycje, które znajdziesz w tej publikacji, zostały już przetestowane w praktyce. Wiemy jednak, że dzieci są bardzo różne, różnie też funkcjonują w grupie. Dzięki prowadzeniu warsztatów mieliśmy okazję poznać ogromną kreatywność nauczycieli i nauczycielek w wykorzystaniu materiałów i tworzeniu scenariuszy zajęć. Chcielibyśmy, by materiały zebrane w tej książeczce były dla Ciebie przede wszystkim inspiracją.

Jeśli masz pytania lub chcesz zaprosić nas na warsztaty, skontaktuj się z nami za pośrednictwem strony www.dzieciakizpodworka.pl lub facebooka www.facebook.com/dzieciakizpodworka/.

Życzymy Tobie i dzieciom udanej zabawy i dobrej nauki.

Pokój zaczyna się od empatii. Każdy i każda z nas może rozsiewać jej ziarna wokół siebie.

Jak rozmawiać z dziećmi o niepełnosprawnościach

PO PIERWSZE — ROZMAWIAĆ.
PO DRUGIE
— NORMALNIE.

To naturalne, że dzieci są ciekawe, kiedy ktoś wygląda lub zachowuje się wyjątkowo. Uwagi typu „nie gap się", za którymi nie idą wyjaśnienia, nie zaspokoją ich ciekawości, nie przekażą wiedzy, a tylko zbudują przeświadczenie, że niepełnosprawność to coś dziwnego, wstydliwego.

Jest wiele osób z niepełnosprawnością. Ograniczenie sprawności to nie jest coś, co zdarza się raz na milion przypadków. W Polsce ponad 12% osób ma niepełnosprawność, wrodzoną lub nabytą. Każdy i każda z nas, w którymś momencie życia, doświadcza ograniczenia sprawności, na przykład, gdy złamiemy nogę, mamy zapalenie spojówek albo okropną migrenę.

Niepełnosprawnością nie można się zarazić. Zarazić można się katarem albo ospą.

Z niepełnosprawnością można się urodzić lub nabyć ją w trakcie życia. Ona nie sprawia, że jesteśmy lub stajemy się gorszymi ludźmi.

Pokazujmy wartość w różnorodności, na przykład poprzez pracę w grupach. Różnimy się kolorami włosów, wzrostem, kolorem skóry, sposobem mówienia, a czasami też liczbą kończyn, zdolnością widzenia lub słyszenia. Mamy różne umiejętności i supermoce. Dzięki temu możemy patrzeć na świat z różnych perspektyw i razem zrobić wiele wartościowych rzeczy.

Każdy i każda z nas doświadcza świata w nieco inny sposób, niezależnie od stopnia sprawności. Możemy poprosić dzieci, by w domu narysowały drzewo, a potem, w grupie poukładać obok siebie ich rysunki. Każde z drzew będzie nieco inne, ale każde jest drzewem. Dzięki poznawaniu doświadczeń innych osób poszerzamy własną perspektywę.

Nie róbmy z niepełnosprawności tabu. Co więcej, nie róbmy z osób z niepełnosprawnością bohaterek, bohaterów, czy ofiar. To ludzie zasługujący na szacunek jak ty i ja. Mają swoje pasje, umiejętności, zalety i wady, i o tym warto mówić.

Zdobywaj wiedzę i mów szczerze. Jeśli czegoś nie wiesz, poszukaj informacji i wróć z nimi do dzieciaków.

Propozycje zajęć edukacyjnych

Pierwszym krokiem w „oswajaniu" niepełnosprawności jest zdobycie i przekazanie podstawowej wiedzy. Rozmowa zamiast unikania tego tematu. Pokazywanie, że osoby z niepełnosprawnościami mają, tak samo jak my, zainteresowania i potrzeby. Chcą czuć się bezpiecznie, doświadczać przyjaźni, miłości. Mieć dostęp do edukacji i kultury.

Równie ważne jest po prostu poznawanie i nawiązywanie relacji z osobami z niepełnosprawnościami. Właśnie dlatego edukacja włączająca jest tak istotna. Prowadząc od wielu lat warsztaty w przedszkolach i szkołach obserwujemy, jak dużą wartością jest zdobywanie doświadczenia w kontakcie w zwykłych, codziennych sytuacjach. Jeśli w klasie jest dziecko poruszające się na wózku, inne dzieci intuicyjnie wiedzą, w którym momencie należy pomóc, albo że na przykład warto przesunąć kartkę w kierunku tej osoby, bo trudniej jej dosięgnąć, kiedy nie można wstać z siedzenia. Wiedzą też po prostu z doświadczenia, że niepełnosprawność nie oznacza, że taka osoba potrzebuje wyręczania w każdej czynności, że potrafi i chce być samodzielna. Wiedzą, że do koleżanki z niedosłuchem najlepiej mówić utrzymując kontakt wzrokowy. Takie doświadczenia to niezwykle cenny kapitał na przyszłość.

Jeśli w Twojej placówce nie ma dzieci z niepełnosprawnościami, skorzystaj z wyobraźni. Oto kilka propozycji zabaw, które pomagają oswajać temat:

Rysowanie obrazków przedstawiających wspólną zabawę. Poproś dzieci, by wyobraziły sobie, że do Waszej grupy/klasy dołącza dziewczynka, która nie widzi. Albo chłopiec, który porusza się na wózku. Lub osoba z autyzmem. Warto nadać tym dzieciom imiona, by nie były anonimowe. Następnie dzieci rysują obrazki przedstawiające wspólną zabawę z nową koleżanką czy kolegą – w co można się pobawić z osobą, która nie widzi lub ma niepełnosprawność ruchową. Rozwiązania mogą Cię zaskoczyć. Często są to zupełnie zwyczajne zabawy, co w prosty sposób pokazuje, że osoba z niepełnosprawnością nie jest przybyszem z kosmosu, a my nie musimy stawać na głowie, by funkcjonować razem.

Audiodeskrypcja. To sposób opisywania obrazów słowami. Audiodeskrypcja jest często przygotowywana do filmów czy spektakli – lektor/ka opowiada wtedy (pomiędzy dialogami), co dzieje się na scenie, kogo i co widzimy na ekranie. Rozdaj dzieciom obrazki lub zdjęcia i poproś, by bez pokazywania innym dzieciom, opisały, co przedstawia ich obrazek. To mogą być bardzo proste opisy. Takie opisy, czyli tekst alternatywny, stosuje się również przy opisywaniu zdjęć i grafik umieszczanych w internecie i mediach społecznościowych.

Kartka urodzinowa dla osoby, która nie widzi. Koleżanka czy kolega, którzy nie widzą, nie mogliby zobaczyć laurki, którą dla nich narysowaliśmy. Jak możemy przygotować laurkę, żeby mogli się z niej ucieszyć? Wymyślcie różne sposoby. To może być wyklejanka z plasteliny, klej obsypany brokatem, elementy naklejane z kartonu i wiele innych rzeczy. Bawcie się fakturami i kształtami. Na koniec dzieci mogą wymienić się obrazkami i z zamkniętymi oczami próbować odgadnąć, co przedstawiają.

Poczucie własnej wartości

JESTEŚ WARTOŚCIOWĄ OSOBĄ. TERAZ, Z TYM, CO MASZ. TAKI, JAKI JESTEŚ. TAKA, JAKA JESTEŚ.

Jestem głęboko przekonana, że budowanie i wzmacnianie poczucia własnej wartości u dzieci powinno być pierwszym krokiem w kształtowaniu pozytywnych postaw i zachowań społecznych. To zdrowa profilaktyka zapobiegająca przemocy, wynikającej często z poczucia bycia niedocenianym/ą lub zauważanym/ą tylko wtedy, gdy robię wokół siebie zamieszanie.

System szkolny zazwyczaj wymusza stawianie ocen. Warto czasem ich unikać. Mamy możliwość prowadzenia działań, które nie będą tego wymagały. Dzieci mogą dzielić się swoimi pasjami. Nie porównujmy ich pasji i hobby. Każda z nich jest wspaniała! Jest wyjątkowa dla tego dziecka i jest jego. To nie musi być wspinaczka czy balet. To może być opieka nad zwierzęciem, pomaganie mamie czy tacie, budowanie z klocków. Pomagajmy dzieciom odkrywać ich supermoce!

Na kolejnej stronie znajdziesz propozycję ćwiczenia budującego poczucie własnej wartości. Dzieci wpisują swoje imiona i swoją supermoc, a następnie rysują obrazek, przedstawiający tę supermoc. Możemy pomóc im w zapisaniu tych rzeczy, jeśli jeszcze nie znają literek. Możemy też wesprzeć je w odkrywaniu supermocy. Pytajmy, co lubią robić, co im dobrze wychodzi, z czego są dumne.

Po wykonanym ćwiczeniu każde z dzieci opowiada o swoim rysunku. Podziękujmy im za to – na przykład oklaskami :)

Przetestowaliśmy to ćwiczenie z grupą kilkuset dzieci, w różnych placówkach. Wiemy, że czasami dzieciom trudno jest znaleźć nawet jedną taką rzecz. Dlatego na początku zajęć pytamy zwykle, co każde z nich lubi robić. To często nasz punkt wyjścia do dalszej pracy. Mimo wszystko, niektóre dzieci twierdzą, że w niczym nie są dobre, że nic nie umieją. To wspaniała szansa, by je wesprzeć! Takie doświadczenie może być dla dziecka naprawdę budujące. Często pomocna bywa rówieśników, którzy na pytanie „Słuchajcie, w czym Marysia jest świetna?" przekrzykują się podając rozmaite propozycje („W rysowaniu! Budujesz świetne konstrukcje z klocków! Wychodzisz sama z psem na spacer! Potrafisz bardzo długo nic nie mówić!"). Takie sytuacje wymagają jednak od osób prowadzących zajęcia dużej uważności i empatii. Bywa, że propozycje dzieci nie do końca nam odpowiadają, lub czujemy, że mogą być bolesne dla osoby, która szuka swojej supermocy. „Maciek to jest świetny w rozrabianiu!". Zatrzymajmy się na chwilę i zastanówmy, co wartościowego możemy wyciągnąć z „rozrabiania". Może „Maciek ma zawsze mnóstwo energii"? A może „Maciek jest odważny – potrafi przeprosić, kiedy sprawi komuś przykrość rozrabiając"? Pomyślmy, powiedzmy. Jako osoba pracująca z grupą na co dzień masz ułatwione zadanie, bo znasz każde z dzieci i wiesz o nich całkiem sporo. To też dobry trening dla nas, dorosłych. Często mamy wrażenie, że sprawdzamy się tylko w jednej rzeczy, że nie umiemy nic więcej. Tymczasem nawet wypełnianie dziennika może świadczyć o byciu systematycznym/ą. Prowadzenie spotkań z rodzicami – o umiejętnościach moderatorskich. A opieka nad grupą małych dzieci na pewno wymaga umiejętności zarządzania kryzysowego, podzielności uwagi, umiejętności pracy pod presją, rozpoznawania emocji, wspierania, empatii, stawiania granic... Mogłabym wymieniać jeszcze długo.

Mam na imię

Moja supermoc to

Projekt „Uczymy się razem żyć 2019" jest dofinansowany ze środków PFRON, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

Mandale

Rysowanie i kolorowanie mandali może być bardzo relaksujące. Efekt relaksacyjny możesz wzmocnić włączając podczas zajęć delikatną, relaksacyjną muzykę lub odgłosy przyrody.

Mandala to najczęściej rysunek lub wzór oparty na planie koła. Wzory na mandali najczęściej regularnie się powtarzają. Ludzki mózg lubi regularne, powtarzające się kształty i wzory, na przykład fraktale. Działa to na nas uspokajająco, wzmacnia poczucie bezpieczeństwa. To wartość dodana do korzyści płynących z kolorowania.

Mandale można wypełniać i tworzyć na wiele sposobów, wykorzystując:

- **kredki lub pastele,**
- **akwarele i cienki pędzelek,**
- **plastelinę lub wosk do wyklejania wzorów,**
- **kolorowy papier,**
- **elementy środowiska naturalnego, np. piórka, płatki kwiatów.**

Pozwól dzieciom dowolnie wybierać i mieszać kolory. Możesz rozdać wszystkim takie same mandale i później, układając je wszystkie obok siebie porozmawiać z nimi o tym, jak piękna i wartościowa jest różnorodność i to, że każde z nich wypełniło swoją mandalę nieco inaczej. A może ktoś coś do niej dorysował? Może któreś z dzieci użyło tylko jednego koloru?

Nie oceniaj. W codziennym życiu dość mamy oceniania. Pozwólmy sobie i dzieciom być wystarczająco dobrymi i cieszmy się z tego, co robimy i jak robimy. W ramach podsumowania możesz spróbować o każdej z prac powiedzieć coś dobrego.

Mandale, które znajdziesz na kolejnych stronach, możesz dowolnie kserować i wykorzystywać. A może stworzycie własne mandale, z rzeczy znalezionych w lesie? Leśne mandale dla Jasia Lisa.

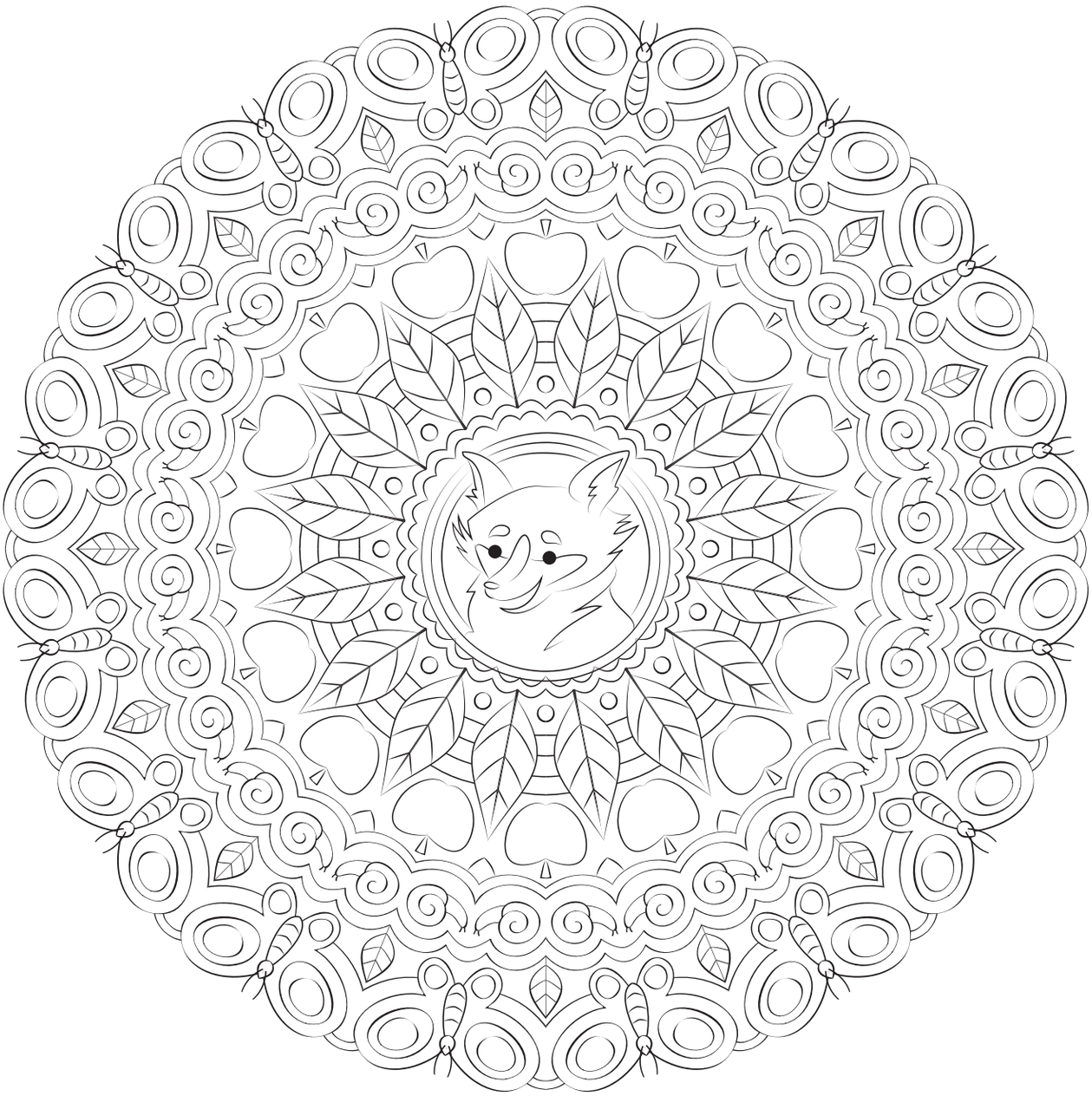

Projekt „Uczymy się razem żyć 2019" jest dofinansowany ze środków PFRON, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

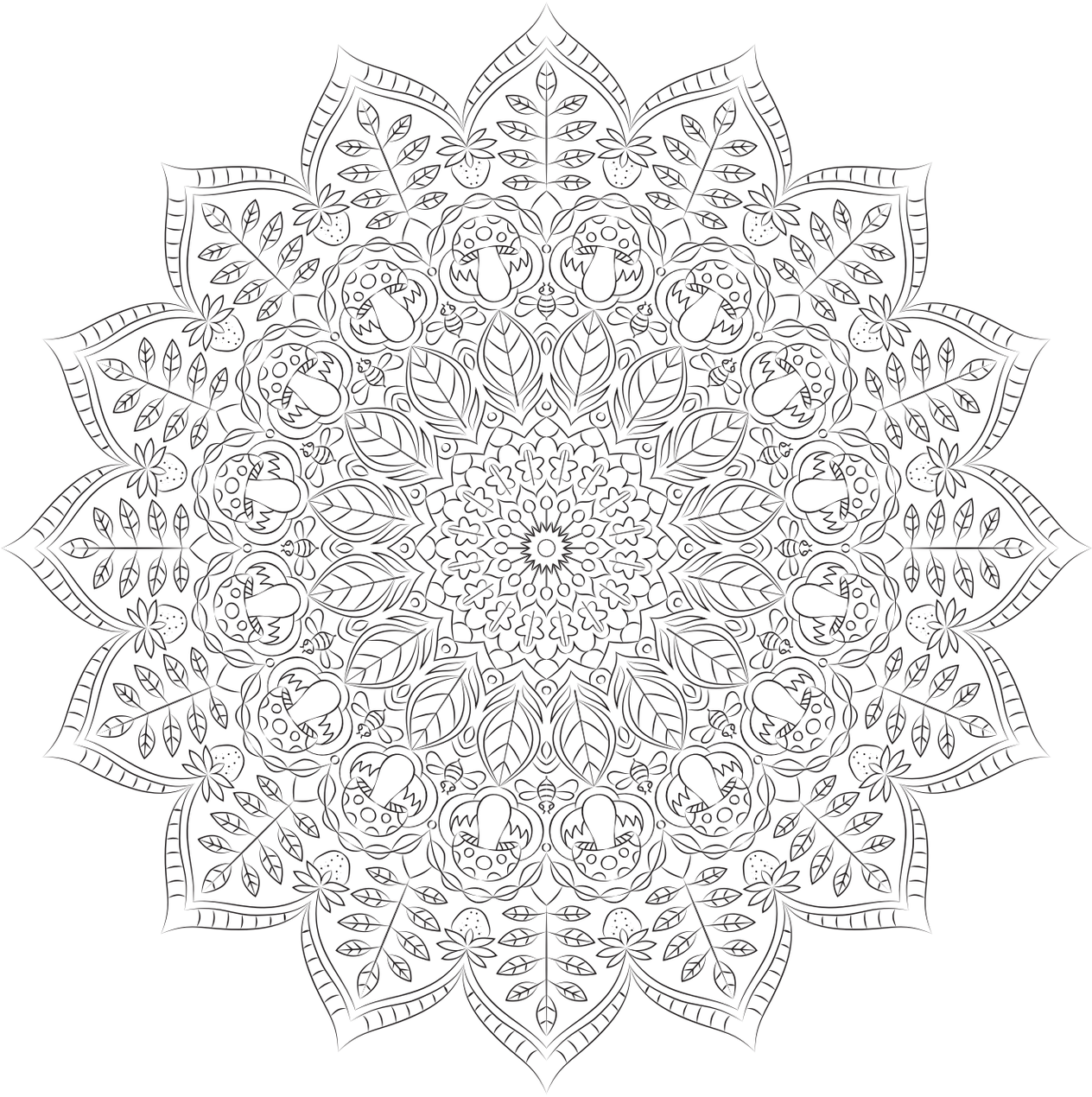

Projekt „Uczymy się razem żyć 2019" jest dofinansowany ze środków PFRON, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

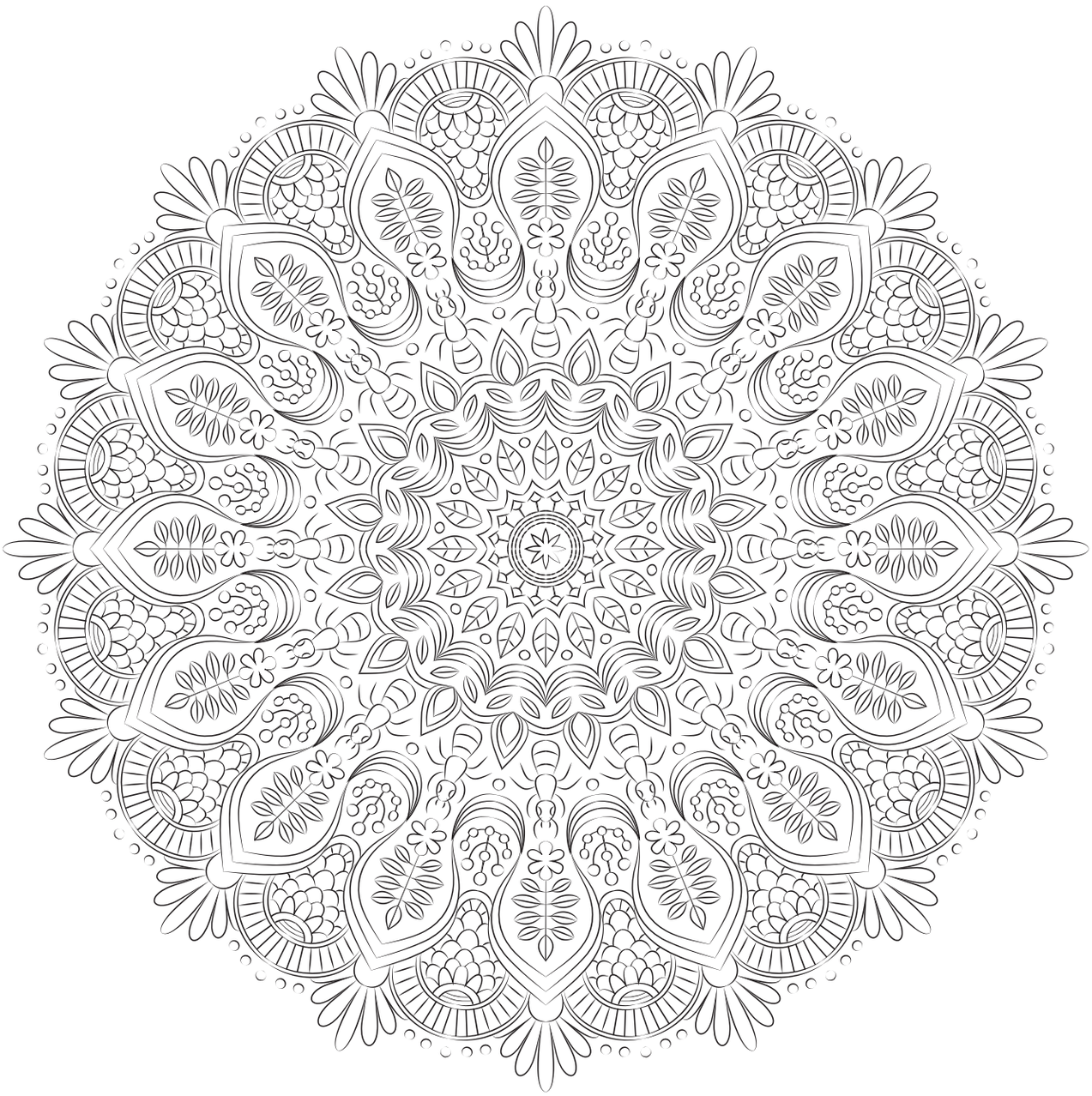

Projekt „Uczymy się razem żyć 2019" jest dofinansowany ze środków PFRON, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

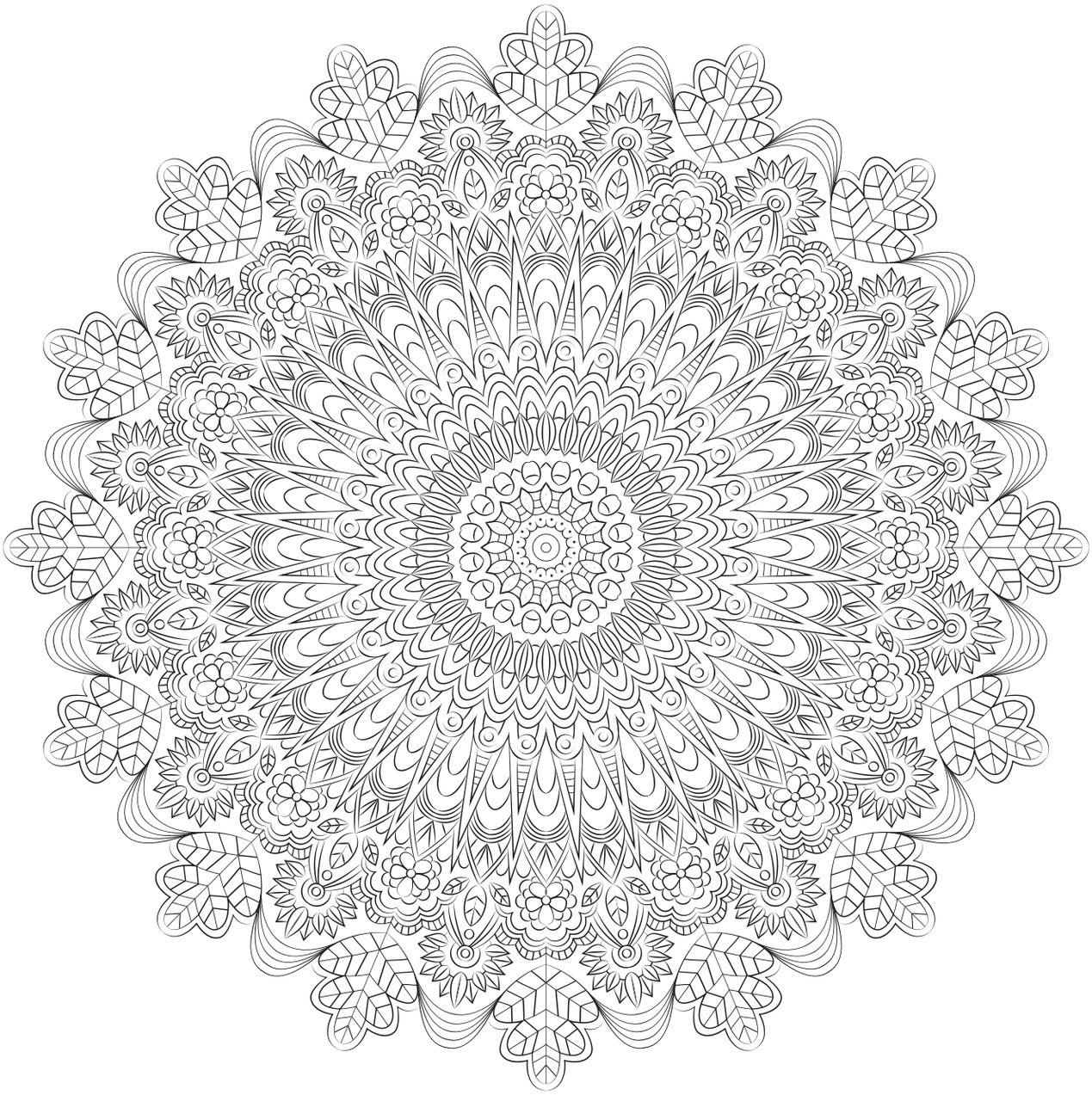

Projekt „Uczymy się razem żyć 2019" jest dofinansowany ze środków PFRON, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

MEMO

Klasyczne memory. Rozsypcie karty na stole, obrazkami do dołu. Dzieci po kolei odkrywają po dwie karty. Jeśli trafi się para takich samych obrazków, zostawiamy sobie tę parę i zyskujemy dodatkowy ruch. Wygrywa osoba, która zebrała najwięcej par.

Korzyści z gry w memory to między innymi:

- Praca z emocjami i uczuciami, również tymi trudniejszymi, na przykład w przypadku przegranej. Możesz wykorzystać obrazki emocji czy nazwy uczuć, by porozmawiać o emocjach w czasie i po zakończeniu rozgrywki. Nie nagradzaj dodatkowo wygranych. Zarówno wygrana jak i przegrana są w porządku. Żadna z nich nie znaczy, że ktoś jest gorszy czy lepszy.
- Rozwijanie umiejętności społecznych - przestrzegania zasad i cierpliwości w oczekiwaniu na swoją kolej.
- Trening pamięci, koncentracji i spostrzegawczości.
- Ćwiczenie motoryki małej i koordynacji ręka-oko.

Planszę z obrazkami znajdującą się w środku broszury potnij na kwadraty.

Opowiadanie historii. To ćwiczenie możesz przeprowadzić w grupach lub indywidualnie. Dzieci losują po trzy obrazki ze zwierzątkami. To bohaterowie i bohaterki historii, którą wymyślą. Poproś dzieci, żeby wymyśliły kolejną przygodę Jasia i jego przyjaciół. Możecie później narysować dalsze przygody. Ćwiczenie trenuje wyobraźnię, kreatywność i umiejętność opowiadania.

Ćwiczenie na uważność i koncentrację. Wybierz kilka obrazków. Pokazuj je dzieciom po kolei. Następnie dzieci próbują odtworzyć kolejność pokazywania obrazków. Z czasem możesz pokazywać coraz więcej obrazków. To dobre ćwiczenie na skupienie uwagi. Pamiętaj, że większość dzieci na początku ćwiczenia zazwyczaj jest w stanie wymienić dwa, trzy obrazki w odpowiedniej kolejności. Nie oceniaj, pokazuj wartość treningu. Jeśli będziecie powtarzać ćwiczenie regularnie, dzieci będą zapamiętywać coraz dłuższe sekwencje.

UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ

UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ

Projekt „Uczymy się razem żyć 2019" jest dofinansowany ze środków PFRON, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

Projekt „Uczymy się razem żyć 2019" jest dofinansowany ze środków PFRON, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ	UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ	UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ	UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ	UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ	UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ	UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ	UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ	UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ	UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ	UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ	UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ	UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ	UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ	UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ	UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ
UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ	UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ	UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ	UCZMY SIĘ RAZEM ŻYĆ

Projekt „Uczymy się razem żyć 2019" jest dofinansowany ze środków PFRON, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

O emocjach i uczuciach

Warto ćwiczyć zauważanie i nazywanie emocji oraz uczuć. W czasie naszej edukacji uczymy się wielu słów. Jednak nasz słownik dotyczący uczuć i emocji często ogranicza się do smutku, strachu, złości i radości. A przecież każda z emocji ma wiele odcieni. Mamy o wiele więcej uczuć niż „dobrze" i „źle".

Czasami zapominamy, że nie jesteśmy swoimi emocjami i uczuciami. Bywa, że ogarniają nas niemal całkowicie, ale nawet wtedy nie jesteśmy złością czy strachem. Uczucia pojawiają się w nas, podobnie jak myśli. Dlatego warto przy pracy z nimi używać sformułowań typu „czuję strach", „czuję zawstydzenie", „pojawia się onieśmielenie". Dobrze jest też obserwować uczucia i uczyć się je nazywać. A także sprawdzać, co wtedy dzieje się w naszym ciele, jakie pojawiają się myśli, jak się wtedy zachowujemy. Co nam pomaga, a co przeszkadza. Zaskakujące bywa, jak często dzieci same potrafią znaleźć w takich trudnych sytuacjach koła ratunkowe, które pomagają im wracać do spokoju. Pamiętam, jak mój syn, wówczas pięcioletni, miał trudność w opanowaniu swojej złości. Bardzo intensywnie reagował na sytuacje, w których czuł bezsilność i rozdrażnienie (np. kiedy był oskarżany o coś, czego nie zrobił). Powiedział mi, że w pewnym momencie przychodzi taka chwila, że on „czuje jakby cały był tą złością". Przeanalizowaliśmy konkretne sytuacje i sam doszedł do wniosku, że jeśli odpowiednio wcześnie, obserwując co dzieje się z jego ciałem, uda się w „miejsce odosobnienia", gdzie nikt do niego nie mówi i może być przez chwilę sam, udaje mu się powstrzymać rozpędzającą się złość. Po pewnym czasie był już w stanie rozmawiać o sytuacji, która tak bardzo go zdenerwowała. Nauczycielki uszanowały jego obserwację i metodę radzenia sobie z nią i problem zdecydowanie zmalał. Słuchajmy dzieci, pytajmy ich co mogłoby im pomóc, czego potrzebują.

Przygotowaliśmy dla Ciebie małą ściągę. Na kolejnych stronach znajdziesz ikonki przedstawiające sześć podstawowych emocji oraz nazwy niektórych uczuć. Możesz skserować je na grubszym papierze i wyciąć lub zalaminować wycięty arkusz.

Klocki z uczuciami i emocjami możesz wykorzystać do rozmowy z dziećmi o sytuacjach pojawiających się w bajce Jaś Lis. Na przykład: Jaś czuł onieśmielenie, kiedy wszystkie zwierzątka patrzyły na niego, gdy dotarł do przedszkola. W jakiej sytuacji Wy czuliście onieśmielenie?

BEZPIECZEŃSTWO	DUMA	PEWNOŚĆ SIEBIE
PODEKSCYTOWANIE	ROZBAWIENIE	SKUPIENIE
SPOKÓJ	WDZIĘCZNOŚĆ	WZRUSZENIE
ZACHWYT	ZACIEKAWIENIE	ZADOWOLENIE
ZASKOCZENIE	BEZRADNOŚĆ	NAPIĘCIE
NIECIERPLIWOŚĆ	NIEUFNOŚĆ	ONIEŚMIELENIE
PRZEMĘCZENIE	ROZCZAROWANIE	SAMOTNOŚĆ
ZAGUBIENIE	ZAWSTYDZENIE	ZNUDZENIE

Projekt „Uczymy się razem żyć 2019" jest dofinansowany ze środków PFRON, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

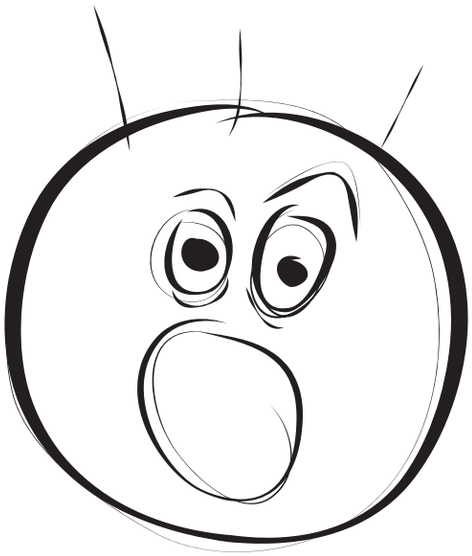

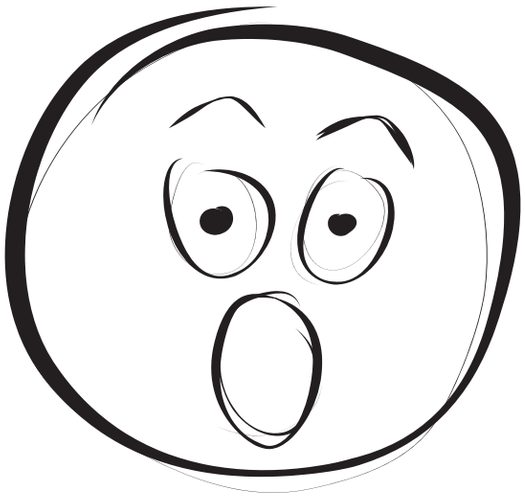

Projekt „Uczymy się razem żyć 2019" jest dofinansowany ze środków PFRON, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

Kolo-rowan-ki

Na kolejnych stronach znajdziesz kolorowanki, które możesz kserować i wykorzystać na zajęciach z dziećmi.

Kolorowanki nie powinny zastępować ćwiczenia spontanicznego, czy twórczego rysunku, mają jednak wiele zalet. Między innymi:

- Pomagają rozwijać małą motorykę i poprawiają koordynację ręka-oko. Dzięki temu przygotowują dziecko do nauki pisania lub pomagają pracować nad charakterem pisma.
- Poprawiają koncentrację. Osoba, która koloruje, skupia się na rysunku, zauważa jego szczegóły.
- Wyciszają i pomagają radzić sobie ze stresem. Kolorowanki antystresowe są bardzo popularne również wśród dorosłych. Na chwilę zatrzymujemy się, skupiamy, poświęcamy w samotności tylko jednej czynności.
- Pokazują otaczający nas świat, pomagają w nauce kolorów, kształtów, słów opisujących otoczenie.

Możesz wykorzystać kolorowanki do dalszej rozmowy o przygodach Jasia, utrwalenia tematu.

A może Ty też z nich skorzystasz, dla własnej przyjemności i relaksu?

Kolorowanki, które przygotowaliśmy, powstały na podstawie ilustracji – wykonanych przez Agnieszkę Trojanowską do książki „Jaś Lis". Znajdziecie na nich bohaterów i bohaterki opowieści.

Projekt „Uczymy się razem żyć 2019" jest dofinansowany ze środków PFRON, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

Projekt „Uczymy się razem żyć 2019" jest dofinansowany ze środków PFRON, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

Projekt „Uczymy się razem żyć 2019" jest dofinansowany ze środków PFRON, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

Projekt „Uczymy się razem żyć 2019" jest dofinansowany ze środków PFRON, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

Projekt „Uczymy się razem żyć 2019" jest dofinansowany ze środków PFRON, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

Projekt „Uczymy się razem żyć 2019" jest dofinansowany ze środków PFRON, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

Projekt „Uczymy się razem żyć 2019" jest dofinansowany ze środków PFRON, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

Projekt „Uczymy się razem żyć 2019" jest dofinansowany ze środków PFRON, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

Opracowanie merytoryczne:
Pokój, Katarzyna Halicka
Ilustracje, opracowanie graficzne, skład i łamanie:
Mirosław Śmieiński
Druk: Poligrafia KS
Nakład: 1900 egz.

Projekt „Uczmy się razem żyć 2019" jest współfinansowany ze środków PFRON będących w dyspozycji Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

Przedstawione treści wyrażają poglądy realizatora projektu i nie muszą odzwierciedlać oficjalnego stanowiska Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

WIFOON
Wielkopolskie Forum Organizacji Osób z Niepełnosprawnościami

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań 2019